

TAPIO

Ennakkosuunnitelma Ähtärissä sijaitsevan turvetuotantoalueen ennallistamisesta- SuoPaikka- hanke

Matias Virta

www.tapio.fi

SEAMK
Seinäjoki University of Applied Sciences

Euroopan unionin osarahoittama

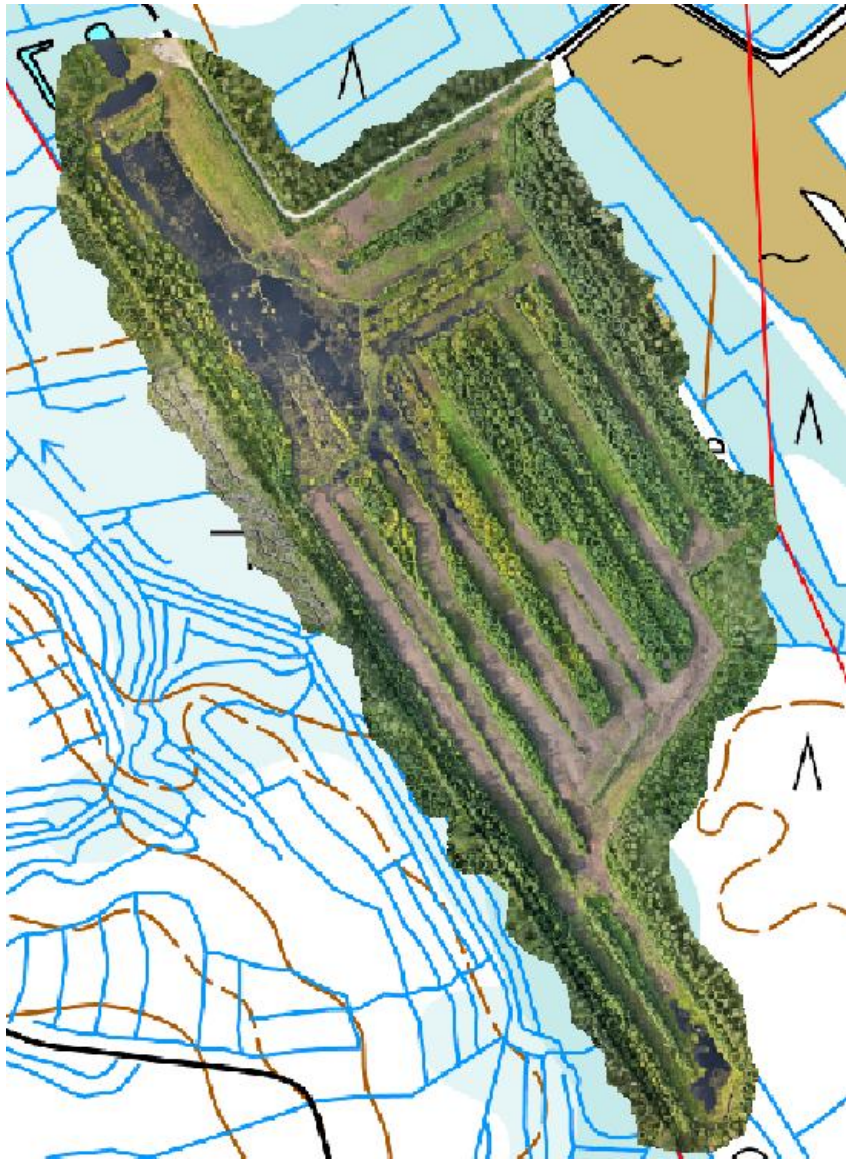
Lähtökohdat suunnittelulle

- Ennakkosuunnitelmat tehtiin paikkatietotarkasteluna avoimesti saatavilla olevien ja SEAMKin toimittamien paikkatietoaineistojen perusteella
  - Käytettyjä aineistoja:
    - Dronella kuvattu ortoilmakuva
    - Dronella laserkeilattu korkeusmalli
    - MML korkeusmalli
    - MML peruskartta
    - MML ortoilmakuva
- Alueella vettä keräämiä painanteita, painovoimaa vastaan ei taistella, vaan tuetaan kosteikkojen syntyä

Euroopan unionin osarahoittama

Kohteen nykytila

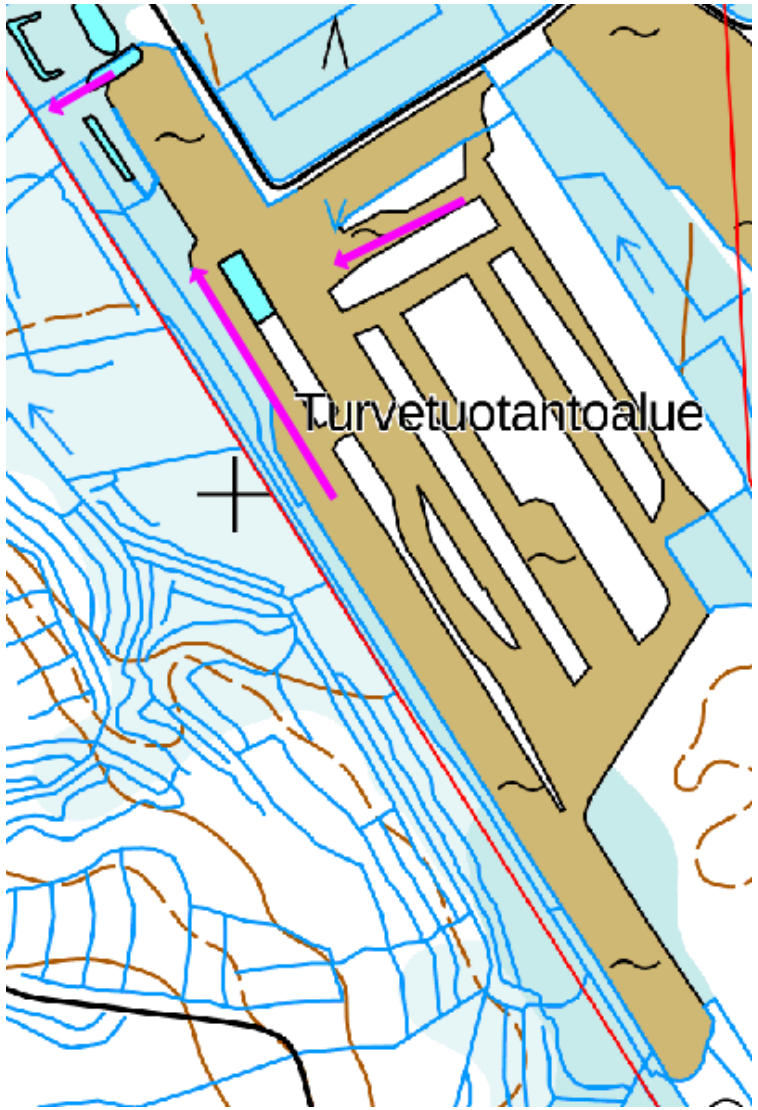
- Suunnittelussa kiinteistön 989-404-13-84 alueella sijaitseva tt-alue (oikealla)
- Tuotanto päättynyt kasvittumisesta päätellen useampia vuosia sitten
  - Alue hyvin todennäköisesti tuhkalannoitettu
- Ilmakuvan perusteella jäännösturvekerros on ohuehko

Euroopan unionin osarahoittama
SEAMK Seinäjoen ammattikorkeakoulu Seinäjoki University of Applied Sciences

Vesitalous

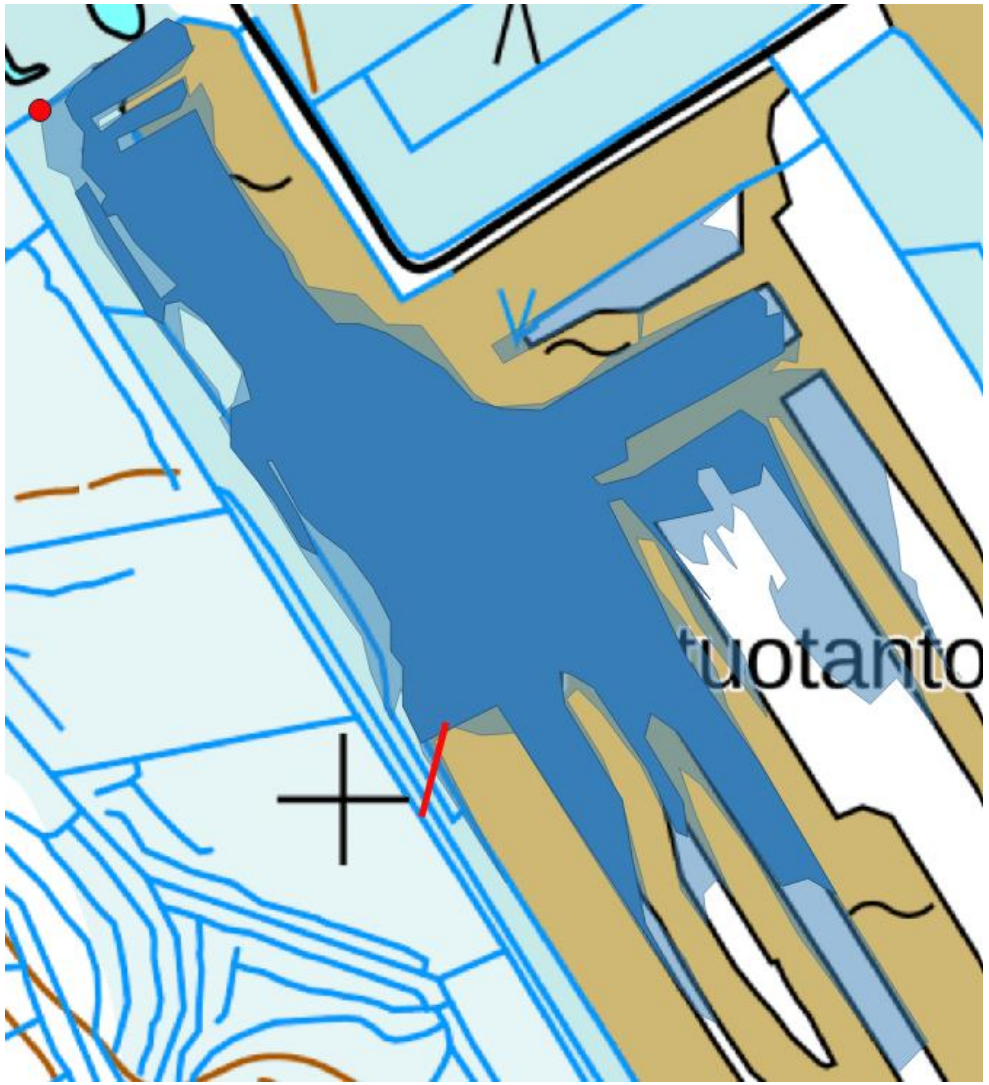
- Vedet purkautuvat alueen luoteiskulmasta
  - Täällä muodostunut kosteikkoa
- Pohjoisosat märkiä, eteläpuolisko kuivana pysyvää aluetta

Euroopan unionin osarahoittama

Olemassa olevan kosteikon tukeminen

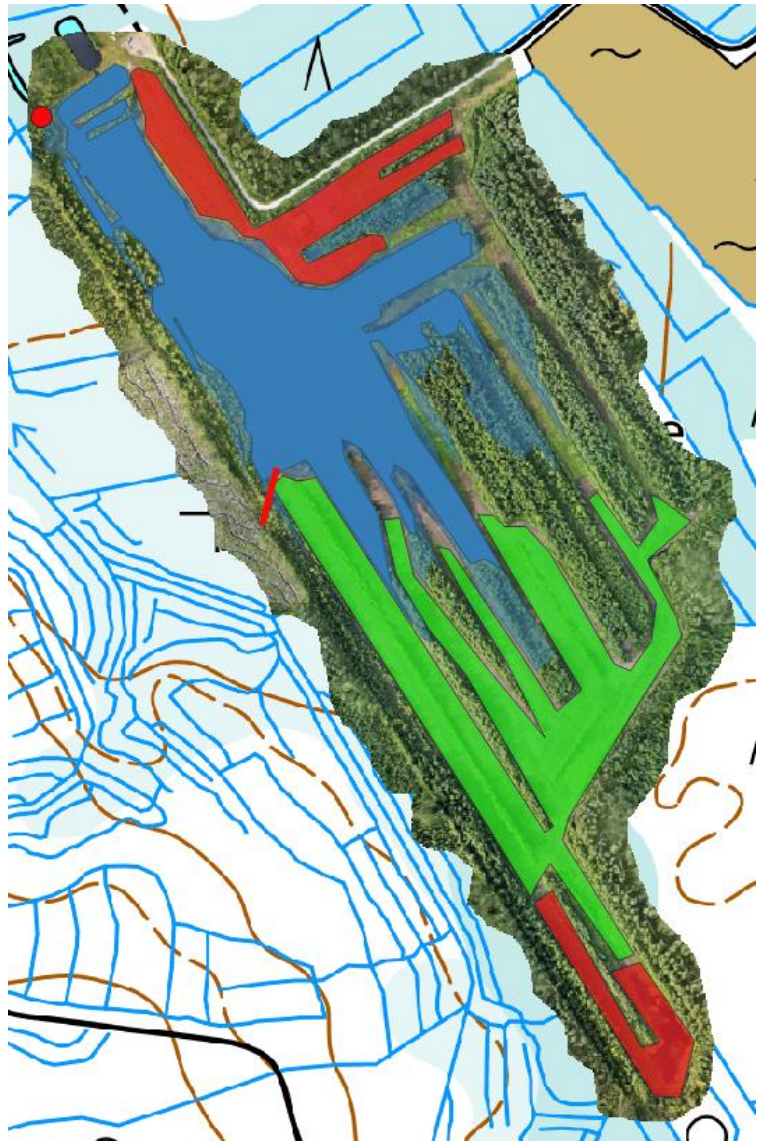
- Alueen luoteisosien kosteikkoa voidaan laajentaa
  - Kosteikolla saavutetaan suuremmat vesiensuojelulliset ja monimuotoisuushyödyt
- Kivivahvisteinen pohjapato laskuojaan (punainen piste)
  - Patotaso 201,5 mpy
- Ulkopuolisten vesien johtaminen eristysojasta alueelle kaivettavalla johdeojalla (punainen viiva)
  - Ohjataan ojitusalueiden vesi kosteikkoon
  - Kiviverhoiltu johdeoja eroosion välttämiseksi
- Kosteikon laajuus 4 ha (tummansininen alue)
  - Vettyviä reuna-alueita 2,1 ha (vaaleansininen alue)
- Syvimmät kohdat n. 1,2 m

Euroopan unionin osarahoittama

Metsitys

- Vihreällä aktiiviseen metsitykseen soveltuvat alueet (3,4 ha)
  - Suositellaan männyn viljelyä
- Punaisella riskialueet märkyydelle (1,6 ha)
  - Suositellaan hieskoivun luontaista uudistamista

Metsitys

- Kuivatustilanne
  - Suurella osalla alueesta kuivatus kunnossa
  - Lohkoilla pieniä alueita, joilla voi esiintyä märkyyshaittoja, kartoissa merkitty punaisella.
  - Paikoilleen jätettäessä päisteputket yms. tuotannon aikaiset rakenteet voivat aiheuttaa kuivatusongelmia kaikilla lohkoilla
- Ravinnetilanne
  - Lohkot todennäköisesti tuhkalannoitettu
    - Jos on, ravinnetilanne kunnossa
    - Jos ei, tulisi tuhkalannoittaa
  - Ohut jäännösturvekerros mahdollistaa puiden ravinteiden saannin kivennäismaasta
- Olemassa oleva taimikko
  - Alueilla joilla on luontaisesti syntynyttä hieskoivun tai männyn taimikkoa, kannattaa sitä hyödyntää
  - Merkittävä osa alueesta jo metsittynyt

Euroopan unionin osarahoittama
SEAMK Seinäjoen ammattikorkeakoulu Seinäjoki University of Applied Sciences

Mahdollisuudet - Metsitys

Hieskoivu

- Soveltuu koko alueelle
- Metsitys luontaisesti uudistamalla tai kylvämällä
- Soveltuu erityisesti biomassan kasvatukseen
- Kiertoaika 25 –35 v. -> uudistaminen kantovesoista

Rauduskoivu

- Vesitalouden puolesta soveltuu varmasti kuivana pysyvälle alueelle
- Vaatii alle 30 cm turvekerroksen – todennäköisesti täyttyy suurella osalla alueesta
- Vaatii hienojakoisen pohjamaalajin – maalajeista ei tietoa
- Metsitys kylvämällä.
- Soveltuu ainespuun kasvatukseen.

Mänty

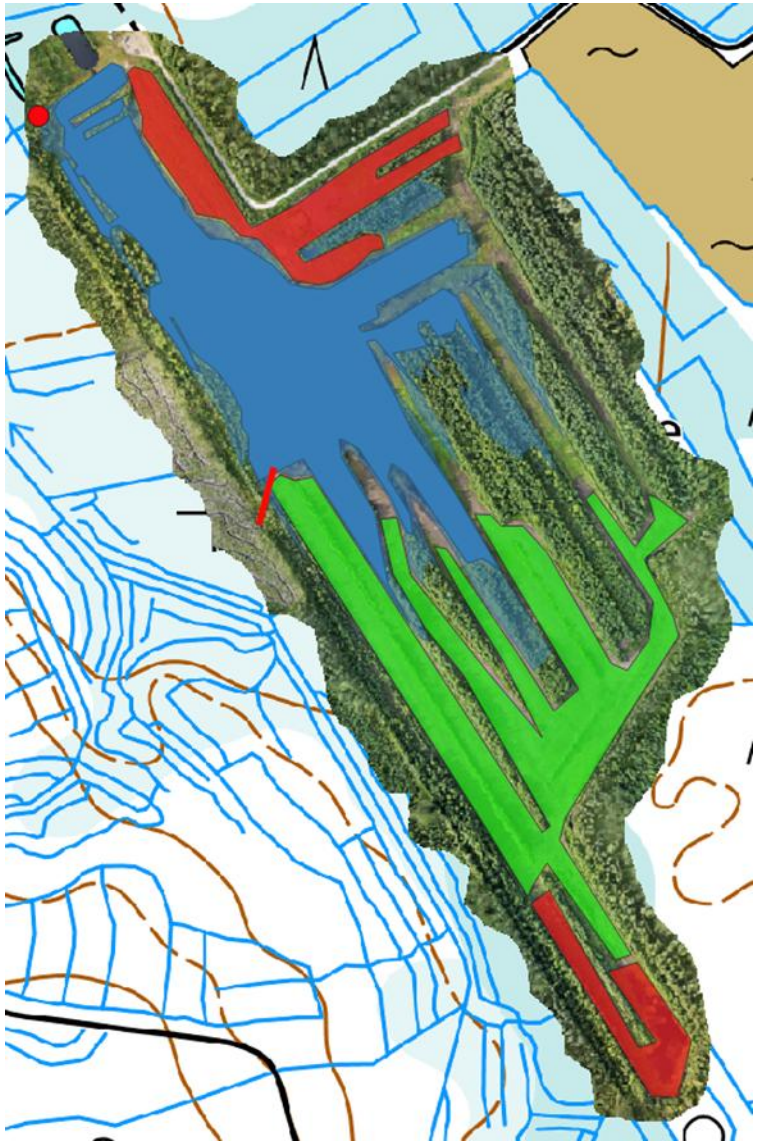
- Vesitalouden puolesta soveltuu varmasti kuivana pysyvälle alueelle
- Mielellään turvetta alle 30 cm – todennäköisesti täyttyy suurella osalla alueesta, ei ehdoton vaatimus
- Metsitys kylvämällä.
- Suonpohjilla oksikkuutta -> tiheämpi viljely- ja kasvatustiheys.

Euroopan unionin osarahoittama

SEAMK
Seinäjoen ammattikorkeakoulu
Seinäjoki University of Applied Sciences

Toteutusehdotus

- Kosteikko edellä kuvatun kaltaisesti
  - Kustannukset:
    - Kosteikko:
      - Kivipohjapato: 4000-5000 €
      - Kiviverhoiltu johdeoja: 4000 €
- Metsitys:
  - Punainen = Luontainen metsittyminen
    - Hieskoivuvaltainen metsä, n. 30v kiertoaika
    - Ei perustamiskustannuksia
  - Vihreä = Männyn kylvö
    - Kylvö + siemenet = 650-750 €/ha
- Jo olemassa olevaa puustoa kasvatetaan pääpuulajin vaatimusten mukaisesti, suurelta osin todennäköisesti hieskoivikkoa

Eri jatkokäyttömuotojen suuntaa-antavia vaikutuksia

(Verrattuna "hylättyyn" turvetuotantoalueeseen)

Tavoite \ Toimenpide	Metsittäminen (koivu tai mänty) (lyhyt/keskip.)	Kosteikot/ lintuvedet (lyhyt/keskip.)	Ennallistaminen (lyhyt/keskip.)	Luontainen kasvittuminen (lyhyt/keskip.)	Aurinkovoima (lyhyt/keskip.)
Ilmastonmuutoksen hillintä	– / ↑	– / ↑	– / ↑	– / ↑	↑↑ / ↑↑
Luonnon monimuotoisuuden edistäminen	– / ↑	↑↑ / ↑↑	↑ / ↑↑	↑ / ↑	↓ / –?
Vesistökuormituksen vähentäminen	↓ / ↑	↓ / ↑	↓ / ↑↑	↑ / ↑	↓ / –
Virkistyskäyttömahdollisuuksien parantaminen	– / ↑	↑ / ↑↑	↑ / ↑↑	↑ / ↑	↓↓ / ↓↓

Lähde: SysteemiHiili –hanke, Syke

Euroopan unionin osarahoittama

SEAMK
Seinäjoen ammattikorkeakoulu
Seinäjoki University of Applied Sciences

KIITOS

TAPIO - METSÄNTUNTIJA

WWW.TAPIO.FI

Euroopan unionin osarahoittama

SEAMK
Seinäjoki University of Applied Sciences

Materiaali on tuotettu Suonpohjien paikkatietopohjainen jälkikäytön suunnittelu ja pilotointi (SuoPaikka)-hankkeessa, jonka tavoitteena on tukea maanomistajia turvetuotannosta poistuneiden alueiden kestävissä jatkokäyttöratkaisuissa. Hankkeessa tunnistetaan aluekohtaisesti soveltuvia maankäyttömuotoja, kuten kosteikkoja ja ennallistettavia soita, ja pyritään viemään suunnitelmat konkreettisesti toteutukseen. Tavoitteena on säilyttää hiilivarastoja, edistää luonnon monimuotoisuutta ja luoda uusia työmahdollisuuksia. Hanke on Euroopan unionin osarahoittama ja sen toteuttaa Seinäjoen ammattikorkeakoulu. Hankkeen toimenpiteissä tehdään yhteistyötä Tapio Oy:n kanssa.

Matias Virta

matias.virta@tapio.fi

Puhelin: +358 29 432 6045

25.9.2025